

בגירה הימית העיקרית מבחינתם: רצועת החוף של ישראל.

הנגב - העורך

האסטרטגי

של ישראל

בסינת צה"ל מסיני תעמיד הן את כוחות היבשה והן את חיל-האוויר בפני סכנת הנחק תשתיתית, שכן היא תחייב את ישראל למצוא בתחומי הקורבנות, שטחי היערכות אלטרנטיביים לכוחות המוצבים כיום בסיני, שטחי אימונים לתימרון נר-הים של כוחות היבשה, מטווחי הפצצה לחיל-האוויר, שטחים אליהם יועברו מח"טני חירום הממוקמים בסיני, ואתרי פריי-סה לשדות תעופה אלטרנטיביים של חיל-האוויר. המרחב היחודי בישראל של הקרי-הירוק - וגם בישראל של תוכנית-אלון - המתאים לשמש כתשתית טריטוריאלית למטרה זו הוא הנגב בכלל, ובייחוד את-זר השפלה והחולות שממזרח ומדרום ל-באר-שבע, עד הקורבנות, בהיותו "איזור העומק" של מדינת ישראל כלפי החזית המזרחית. הפיכת הנגב ל"איזור העורף והתשתית האסטרטגית" - במידה שמושגים אלה ביכלל מתאימים לגודלו ולקרבנותו ל-זירות הקרב העיקריות - תציב, אפוא, בפני ישראל בעייה המורה של כפילות: אותו איזור צריך לשמש הן שטח היער-כות לכוחות היבשה, הן שטח אימונים, הן שטח הפצצה, הן מרחב הקמת שדות תעופה, והן שטח למיקום מחסני החירום. בעייה זו עתידה, כמובן, להחמיר עם הגידול בסד"כ צה"ל.

אם תצליח ישראל להתגבר על בעייה זו, הרי היא עשויה למצוא כו לריכוזיות התשתית האסטרטגית יש גם יתרונות. לדוגמה: ריי-כז מחסני החירום, שדות תעופה וכוחות היבשה באותו איזור עצי-מו מאפשר הקמת מערכת הגנה אווירית אחת שתגונן ביוזמנית על כל האלמנטים הפרוסים בשטח.

מיגבלה תשתיתית עתידית אחרת היא זו הנוגעת למערך גרעיני ישראלי אפי-שני, אין ספק שכאשר יכנס המורחהתי-כז לעידן של "מאזן כוחות גרעיני" תמצא ישראל כי הוויתור על מרחבי סיני יקי-טין את כושר שרירותו של מערך גרעיני ישראלי, ולכן יגדיל את סיכויי הערכים להשיג כושר "מכה ראשונה", היינו: הי-יכולת להשיג את כל המערך הגרעיני של ישראל במכתרתע אחת. מפאת נחיתותה

הגיאוסטרטגית והדימוגרפית המוחלטת יהיה על ישראל לפתח, בכל מחיר, כושר "מכה שנייה". אין זה המקום להוכיח, כי גם מדינה קטנה עם משאבים מוגבלים כמו ישראל מסוגלת לפתח כושר "מכה שנייה", אפילו נגד עוצמה התקפית בסדר גודל של מעצמה בינונית. אך סיכוייה לעשות זאת תלויים, במידה מכרעת, במרי-חב הפריסה הטריטוריאלית ממנו היא נהי-גית. מבחינה זו, אובדן סיני יהפוך את נחיתותה הגיאוסטרטגית של ישראל לנ-חיתות נחרצת במונחי מאזן כוחות גרעיני.

מערך האיסוף

המודיעיני

בסיני מצויים כיום כמה בסיסי מודיעיני אשר הן מיבנה פריסתם אחד ביחס לשני, הן מיקומם הטופוגרפי, והן קיר-בתם לאיזורי ההיערכות של הצבא המצרי מהווים בסיס למערך איסוף מודיעיני רגיש ויעיל.

אובדן בסיסים אלה, והסירוב המצרי להרשות הפעלת בסיסים אלטרנטיביים בי-תוך סיני, יפגעו בלא ספק במערך האי-סוף המודיעיני.

אף שבטווח הזמן הבינוני והרחוק עשוי מערך המתבסס על שילוב של מטוסי-ביון, אוניות-ביון ולווין אמריקאי, שיספק שיי-רותי-מודיעיני מוסכמים לשני הצדדים, להוות תחליף למערך הבסיסים היבשתי הי-נוכחי, הרי אין ספק שבטווח הזמן המיידי יפגע כושר האיסוף המודיעיני כלפי הי-חזית המצרית.

פגיעה זו מתקזזת במידה משי-מעטית מכוח העובדה שנסיגה ופירוץ יקנו עומק והתרעה בפני מיתקפתפתע כוללת, ובכך יורידו מרחיפותו ומבהילותו של החומר המודיעיני. ההיערכות החדשה תפי-טור, סותסת, את אמין מן האוויר-רה של כהילות מתמדת, כאשר כז-תנועה או שינוי היערכות בלתי-חזויים הופכים למקור של חשד.

מ כל מה שנאמר עד כה ברור, אי-פוא, כי חיל-האוויר הישראלי הוא הי-

נושא בעיקר הסיכונים הכרוכים בפינוי סיני, ורק מבחינתו המאזן הכולל של הי-סיכונים והיתרונות הכרוכים בפינוי סיני הוא שלילי.

כדי להציג הערכה כוללת ומאוזנת של מצב חיל-האוויר הישראלי בעיקבות פינוי סיני, נסכם בקצרה את מכלול היתרונות והסיכונים, הכרוכים בפינוי סיני. נתחיל בסקירת המיגבלות והסיכונים:

- אובדן ארבעה בסיסים מיבצעיים וחמישה שדות תעופה נוספים, הכשירים לנחיתת והמראת מטוסים סילוניים מהם, תשתית זו מהווה התשתית האווירית של ישראל.
- הגדלת פגיעות חיל-האוויר ל"תקיי-פוט קירקוע", הן משום הצטמצמות מרי-חב הפריסה הטריטוריאלית, הן משום אובי-דן עומק התרעה, והן משום הגדלת צפי-פוט המטוסים בשדות שבתחומי הקרי-הירוק, על המשמעות הנודעות לכך לגבי רמת הכוונות הגדרשת.
- אובדן תשתית עתידית לפריסה הקרי-מת שדות נוספים עם הגידול הצפוי בחילי-האוויר, מהמת המיגבלות הטריטוריאליות בתחומי הקורבנות.
- צימצום רדיוס מעגל יעדי התקיפה הערבים הפוטנציאליים, כולל הקטנת הי-איום כלפי העומק המצרי והסעודי, וכלפי יעדים שונים לאורך יבסוף.
- פגיעה בכושר ההרתעה של חילי-האוויר הישראלי כלפי שימוש מצרי אפי-שני בסילי סקאד נגד ערי ישראל.
- ציפוף הפעילות מעל המרחב האווירי רי של ישראל, על המשמעות הנודעות לכך לגבי השימוש בקרה ופיקוד, מצד אחד, וקרבות אוויר-אוויר, מצד שני.
- אובדן מיספר מטווחי הפצצה, שאין להם תחליף הולם בתחומי הקורבנות.
- הקטנת האפשרות להשיג אפילו הפי-תעה טקטית בתקיפות כלפי החזית המצ-רית.
- הצורך להעניק ליווי "כבד" למטר-סי תקיפה, הן בגלל המרחק הגדל של יעדי התקיפה והן בגלל קליטת מטוסי 155- בסעודיה בעתיד הקרוב.
- לעומת מיגבלות וסיכונים ברורים אלה, שחלקם הם ברמה האסטרטגית, הרי היתי-רונות הם יותר סמויים, וכולם באים לביי-טוי רק ברמה האופרטיבית:

- כז מיגבלות שתיערך דאחר-פינוי סיני תחייב את הצבא המצרי רי לתנועת התקדמות רחוב כל-שטח סיני שבין התעדה לקרי-הירוק, וממילא לניודו המוחלט של כל מערך הגנה האווירית ופריסתו על פני כל שטח סיני. עניידי כך מתנפץ המערך הנוכחי הצפוף, הי-פרוס על פני מרחב מצומצם, והוא הופך פגיע ביותר בפני תקיפות קרי-קעיות ואוויריות גם יחד.

שכן, ראשית, חל דילול מוחלט במערך ההגנה האווירית; שנית, ניוד המערך מק-

שה על בקרת ושליטה יעילה, וזאת בהייר-תו מחייב אמצעי קשר אלוטי הפגיעים לחסימה ושיבוש; שלישית, הסוללות הי-ניידות אינן חפורות ומוגנות כמו הי-סטיות, ולכן גדלה באורח משמעותי פגי-עות, ורביעית, הבעיות הלוגיסטיות של מערך עצום זה - כולל תיקוני פגיעות ותחלופת טילים - מגבילות במידה ני-ספת את גמישות הפעלתו וחופש פעולתו.

- התקדמות מצרית לעומק סיני המפרי-רז, תפריד בין מרחב זירת הקרב לבין מרחב התשתית הלוגיסטית של הצבא הי-מצרי, עובדה שפרושה מתחת הקווים הלוגיסטיים של הצבא המצרי על פני שטח סיני כולו.
- שני אפקטים אלה, היינו: מתחת הי-קווים הלוגיסטיים לאורך מאות ק"מ, מצד אחד, וניפוץ מערך ההגנה האווירית, מצד שני, יחשפו את הצבא המצרי למלוא עוצ-מתו של חיל-האוויר. אם נוסף לכך כי הצבא המצרי המתקדם לעומק סיני המפרי-רו יתועל וירכז למיספר צירי תנועה מוגי-בל, הרי פגיעות מערך ההגנה האווירי המצרי בפרט, והצבא המצרי בכלל, לתקי-פוט אווירי גדלה עוד יותר.

פגיעות הקווים הלוגיסטיים וזירית מישקק מערך ההגנה הי-אווירית המצרית יחייבו את חילי-האוויר המצרי להפעיל את כושרו כיו והגנת קווים אלה כבר בשלב מוקדם של המיגבלות, עובדה שתתי-מונע שמירתם במחסות, מתוך ציי-פיה להשיקת חילי-האוויר הישראלי לז, ותעניק לחילי-האוויר הישראלי הזדמנות להשמדת חילי-האוויר הי-מצרי בקרבות אוויר-אוויר.

- ולבסוף, צימצום המרחב היבשתי והאווירי מוגן על-ידי חילי-האוויר יצמצם ביותר את ספקטרום האיומים היבשתיים שמפניהם הוא צריך להתגונן.

מהי המשמעות העיקרית של מאזן "ריוח-הפסד" זה?

המשמעות העיקרית היא בכך, שמבחי-נה צבאית טהורה אין הקורבנות קו היתי-ערכות האופטימלי של ישראל בתווית הי-מצרית. אילו היתה הברירה בידי ישראל, להתוות לה קו היערכות אופטימלי, היתה בוחרת בקו היוצא מאל-עריש. עובר דרך ג'בל ליבני, ג'בל הילאל, ומסתיים מערבה לאופירה. בכך היה מסלק קו זה את המיג-בלות החמורות של הפריסה הנוכחית מבי-חינת כוחות היבשה, מצד אחד, ומעניק ל-חילי-האוויר תשתית פריסה ועומק הרתעה, מצד שני.

במצביאות הפוגיטית הנוכחית עמדו בפני ישראל שתי אפשרויות בלבד: ההיערכות הנוכחית והיי-ערכות לאורך הקורבנות ומאחרי סיני מפורז; מבין שתי אלה - כפי שהבחרתי בסידרת כתבות זו - עדיפה זו האחרונה, אף שהיא כרוכה במיגבלות וסיכונים מבחי-נת חילי-האוויר.

KANTAN PRODUCTIONS LOS ANGELES TEL. (213) 553-0637

ISRAELI STAR FESTIVAL בארה"ב ובקנדה

מוטי גלעדי MOTI GILADI

ג'ימי לויד JEMMY LLOYD

במסגרת חגיגות ה-30 למדינת ישראל

OCTOBER 29 TORONTO TRIUMPH HOTEL (416) 6380058

NOVEMBER 4 MONTREAL UNIVERSITY OF MONTREAL (416) 6380058

NOVEMBER 5 LOS ANGELES FAIRFAY H.S. (213) 552-0131